

Vergaderjaar 2021–2022

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 948

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 november 2021

Hierbij informeer ik uw Kamer over de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (hierna: algemene vergadering) van Railinfratrust B.V. (enig aandeelhouder van ProRail B.V.) en ProRail B.V. die heeft plaatsgevonden op 19 november 2021. De Secretaris-Generaal van mijn ministerie heeft als vertegenwoordiger van de Staat deelgenomen aan de vergadering.

In de algemene vergadering is onder andere gesproken over het strategisch personeelsbeleid van ProRail en in het bijzonder over de situatie bij de verkeersleiding van ProRail. Afgelopen maandag heb ik ook zelf weer met de CEO van ProRail gesproken over de situatie bij de verkeersleiding en het plan van aanpak van ProRail. Conform mijn toezegging tijdens het begrotingsdebat op 4 november jl. (Handelingen II 2021/22, nr. 18, debat over de begroting Infrastructuur en Waterstaat 2022) om uw Kamer na de aandeelhoudersvergadering van ProRail te informeren over het plan van aanpak van ProRail om de personeelskrapte bij de verkeersleidingsposten op te lossen, ontvangt u als bijlage bij deze brief een brief van ProRail over dat plan van aanpak en het plan van aanpak zelf¹. In een separate Kamerbrief ga ik in de op de beantwoording van de vragen die door diverse leden van uw Kamer over dit onderwerp gesteld zijn.

In de algemene vergadering is ook gesproken over de omgang met kwartshoudende ballaststenen in relatie tot arboveiligheid. Als bijlage bij deze brief stuur ik u ook een brief die ik van ProRail heb ontvangen over het besluit van ProRail om voor zover mogelijk kwartsloze ballast in tunnels en onder overkappingen toe te gaan passen². In het vervolg van deze brief ga ik daar nader op in.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

De algemene vergadering van 19 november 2021

Strategisch personeelsbeleid en Verkeersleiding

Op de algemene vergadering is in algemene zin gesproken over de duurzame personeelsbezetting bij ProRail en de rol van het strategische personeelsbeleid daarbij. Met betrekking tot het strategische personeelsbeleid heeft ProRail scherp in beeld wat nodig is om de organisatie duurzaam in te richten. In het kader hiervan is gesproken over de personeelstekorten die in de hele sector spelen en hoe ProRail hierop in speelt. Daarbij heeft de aandeelhouder aandacht gevraagd voor de lange termijn.

Uiteraard is er in het kader van het personeelsbeleid ook gesproken over de actuele situatie bij de verkeersleidingsposten. ProRail heeft het plan van aanpak met de maatregelen voor de korte en middellange termijn toegelicht. Op dit plan wordt momenteel in opdracht van ProRail een externe toets uitgevoerd door bureau BCG. Deze toets wordt medio december afgerond. Daarna zal ik uw Kamer zo spoedig mogelijk over de uitkomsten daarvan informeren. Het voorgaande is tevens een doorkijk in de uitvoering van de motie van de leden Amhaouch (CDA) en Boulakjar (D66) over een onderzoek naar het structurele personeelstekort bij ProRail (Kamerstuk 35 925 XII, nr. 42). In de bespreking is mij verzekerd dat de aanpak met betrekking tot verkeersleiding tot stand is gekomen in nauwe afstemming tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van ProRail.

In bijgevoegde brief van ProRail zet ProRail het plan van aanpak met alle reeds genomen en nieuwe maatregelen uiteen. In het bijgevoegde plan van aanpak staan de maatregelen met doelstelling vermeld³. In de beantwoording van de Kamervragen die over de situatie bij de Verkeersleiding zijn gesteld, en die u separaat ontvangt, ga ik op de inhoud van dit plan verder in. Hiermee geef ik invulling aan mijn toezegging tijdens het begrotingsdebat op 4 november jl. om uw Kamer na de aandeelhoudersvergadering van ProRail over het plan van aanpak te informeren. Voor mij geldt dat ik snelle en structurele verbetering van de huidige problematiek noodzakelijk vind in het belang van de reiziger, de vervoerders en de verladers. Naar de mening van ProRail biedt het Plan van Aanpak hier een goede basis voor.

De Raad van Bestuur erkent dat er in het verleden zaken niet goed zijn aangepakt en trekt daar lering uit. In de aanpak zie ik dat ProRail enerzijds inzet op het vergroten van de instroom van nieuwe medewerkers door onder andere in te zetten op het vergroten en verbeteren van de werving, het vergroten van de opleidingscapaciteit, het verkorten van de opleidingsduur en het verhogen het de slagingskans. Anderzijds zet ProRail in op behoud van mensen. Dit doet ze onder andere door de werkdruk op drukke posten zo veel mogelijk te verminderen, werkplekken aantrekkelijker te maken, de waardering te onderzoeken en meer te luisteren naar de signalen van de werkvloer. Hierbij laat ProRail haar aanpak extern valideren en toetsen om deze te kunnen verbeteren. Het plan van aanpak van ProRail inclusief de externe toets geeft mij het vertrouwen dat ProRail alles op alles zet om ervoor te zorgen dat treinuitval nu voldoende wordt voorkomen. Daarbij constateer ik wel dat een verdere toename van het aantal COVID-19 gevallen onzekerheden met zich meebrengt. Ik begrijp dan ook het voorbehoud dat de Raad van Bestuur maakt over dat verstoringen zich, zeker op korte termijn, kunnen blijven voordoen.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Andere bespreekpunten

Tijdens de algemene vergadering heeft de CEO een presentatie gegeven over de resultaten en de ontwikkelingen in het jaar 2021 tot nu toe. Zo is er stilgestaan bij de score op de afgesproken KPI's; De inzet van ProRail op het (nog verder) verbeteren van de stationsomgeving; De opening van het Theemswegtracé en de meerwaarde daarvan voor het spoorgoederenvervoer in de haven; De aanpak van ProRail ten aanzien van het hybride werken en de verbouwingen om dit mogelijk te maken. Deze resultaten zijn over de gehele linie positief, waarvoor ik als aandeelhouder mijn waardering voor heb uitgesproken.

Daarnaast heb ik als aandeelhouder mij laten informeren over een aantal specifieke actualiteiten en aandacht gevraagd voor een aantal onderwerpen. Zo is met de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur gesproken over kwartstof in relatie tot arboveiligheid en in het algemeen, het bevorderen van de gehele veiligheidscultuur binnen ProRail.

Op 31 augustus heeft ProRail een kennisgeving ontvangen over een voorgenomen eis van de ISZW over het kwartsgehalte in ballaststenen die ProRail toepast in het spoor. Met betrekking tot deze voorgenomen eis over kwartstof heeft ProRail mij door middel van bijgevoegde brief geïnformeerd dat de ProRail het besluit heeft genomen om allereerst in tunnels, overkappingen en ten tweede bij dagelijkse onderhoudswerkzaamheden (PGO) met prioriteit kwartsloze ballast toe te (laten) passen. ProRail geeft aan dat hiermee de schaarse hoeveelheid beschikbare kwartsloze ballast wordt toegepast op plekken waar medewerkers potentieel het grootste gevaar lopen. Daarnaast heeft ProRail de ambitie het aanbod van kwartsloze ballast wordt uitgebreid zodat uiteindelijk alle ballast in Nederland vervangen kan worden door kwartsloze ballast. ProRail heeft aangegeven in overleg met mijn departement te treden over de financiële consequenties.

In de algemene vergadering is tot slot aandacht gevraagd voor de vele (technologische) ontwikkelingen waardoor er steeds meer gevraagd wordt van het sporsysteem en de mensen die daaraan werken. Specifiek heb ik mij onder andere laten informeren over de acties die ProRail onderneemt ten aanzien van datagedreven werken.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S.P.R.A. van Weyenberg